

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Congresul tineretului ortodox.

Biserica ort. română din eparhia Aradului se pregătește pentru o frumoasă sărbătoare pe anul viitor.

Fiindcă nu se poate închipui o mai frumoasă sărbătoare, decât să aduni într'un mare congres floarea vieții: tineretul. În sufletul tineretului nostru zac toate aptitudinile, toate puterile și toate nădejtile noastre pe cari ne bazăm, când vorbim și visăm de înflorirea bisericeii și mărirea neamului.

Acest tineret al nostru, dornic de muncă și de o salutară conducere, așteaptă de mult acest congres, care să-i croiască drumurile și să-i arate mijloacele prin cari ar putea să-și plaseze mai cu folos energiile vijelloase. Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Diecezan Dr. Grigorie Comșa, când a legat de inima fraților preoți chestia organizării tineretului nostru ortodox, cu ocazia adunării generale a secției Arad a Asoc. clerului A. Șaguna, a pus pe tapet, cu cunoscuta-i competență și dragoste pentru înaintarea bisericeii noastre, o problemă de mână întâi. Rămâne deci să-i urmăm glasul și să ducem la realizare acest plan frumos.

Organizarea tineretului cere foarte multă pricepere, foarte multă iubire și răbdare. Tineretul, în care fierbe viața ca lava în mijlocul vulcanului, ne solicită un studiu temeinic al psihicului și al fizicului tineresc. Și în vederea roadelor frumoase, pe cari ni le vor aduce viațele tinere, să le ascultăm cererile.

În fața noastră avem destule pilde străine cum trebuie organizat acest tineret așa că noi nu mai avem alta de făcut decât să adăugăm specificul românesc.

Ideia și creșterea religioasă să rămână miezul lucrărilor noastre, iar în jurul ei să grupăm

toate celelalte mijloace cari impun tineretului și îl atrag.

Azi nu mai poți organiza tineretul ignorând importanța exercițiilor fizice. Tineretul cere mișcare, degajare de energia care le abundă în trupuri și aceasta pornire nu o poți direcționa și îndruma mai bine decât în societățile de gimnastică. Tineretul nostru dela sate a prins o dragoste mare față de tot felul de sporturi și exerciții fizice așa, că congresul nostru în privința aceasta trebuie să vină cu un plan gata, având deja maestri potriviți pentru conducerea și organizarea societăților de gimnastică.

Tineretul nostru este totașa de dornic de muncă. Biserica noastră și în privința aceasta va putea oferi ușor teren de muncă, punând tineretul nostru în serviciul culegerii podoabelor folclorului nostru și a materialelor pe cari le cer muzeele noastre regionale. Tineretul nostru este iubitor de joc, muzică și cântare. Cântecile noastre și jocurile noastre, moștenite din bătrâni, în urma curentului internațional, care amenință, ca un val puternic de apă, să șteargă tot ce este individual și național, dispar. Zăgazul nostru, care să ne salveze comorile de joc, cântare și port, ar fi chiar tineretul.

Deschiși odată ochii tineretului ei singur își va crea oameni destoinici de conducere din sânul său pentru toate problemele. Tineretul este dornic de călătorie, de a sta și de a vedea toate locurile de importanță istorică, morală și estetică.

Munții, văile încântătoare și locurile noastre istorice, cuiburi de elan și de muncă națională, îi invită de mult. Noi, cei mai bătrâni, n'avem decât să le dăm impulsul și imboldul de a pași la fapte.

Pășind energic la organizarea tineretului nostru ortodox, să avem în vedere două fapte: Să lăsăm la o parte vecinica plângere că nu avem mijloacele necesare pentru înfăptuirea planului de a aduna într'un mănunchiu tineretul și de a-l porni la muncă și de a opăci tineretul cu pesimismul și descurajarea noastră. Esența problemei organizării tineretului este chiar aceea de a porni tineretul și de a-l îmbărbăta să câștige el singur cele materiale pentru realizarea celor sufletești. O organizare externă nu ar folosi nimic fără încredere în energia și dorul de muncă al acestui tineret. Cu tineretul să întinerim și noi. În tineret să vedem o armată în-suflețită și gata de luptă, care nu are lipsă numai de comandant bun ca să-și ducă la isbândă idealurile.

Tineretul nostru ortodox *prin puterile proprii* trebuie să se ridice în toate privințele acolo unde îi este locul; la vigoarea trupească și sufletească, fără care vigoare ne-am întemeia pe nisip toate nădejdiile noastre pentru viitor. Sfânta noastră biserică, care pe lângă idealul ei vecinic de mântuire, a muncit în toate timpurile și din toate puterile ei și pentru idealul neamului. Convocând în anul viitor un mare congres al tineretului ortodox și încercându-l pe toată dieceza într'o asociație religioasă-națională își va face datoria pe deplin și deastădată, ca în totdeauna, dându-și concursul la înfăptuirea uneia dintre cele mai mari opere culturale și naționale cu foloase imense pentru mărirea și progresul neamului nostru.

Dr. Ștefan Cioroianu
protopop, președ. secției Arad
a Asoc. Clerului A. Șaguna.

Lipsa bibliotecilor parohiale.

Una dintre cele mai actuale și mai arzătoare probleme, care ar trebui să intre în șirul principalelor preocupări ale conducătorilor firești ai masei mari, este incontestabil: înființarea bibliotecilor parohiale, îndeosebi în timpul prezent, când exigențele spirituale ale tuturor claselor sociale s'au urcat atât de vertiginos și sunt atât de pretențioase.

Dacă în viața științifică, socială și artistică războiul trecut a lăsat drept urmare o prefacere radicală, ca să nu zicem revoluționară chiar, nu mai puțin adevărată este constatarea, că și în domeniul vieții religioase-morale sunt abordate o mulțime de probleme, a căror tranșare și deslegare se pretinde ca un inexorabil și neamănabil imperativ categoric.

Dacă cineva a zis-o foarte nimerit, că în timpul postbelic preotul nu mai poate răzbate numai cu au-

oritătea barbei și a pletelor lungi și nici singur moștelnicul nu mai ajunge pentru a face față atâtor probleme de o extremă necesitate, apoi desigur că satisfacerea și realizarea lor fără mijloacele necesare, pe cari le reclamă, rămâne numai o crasă utopie.

Preotul vremilor de astăzi i se pretinde a fi nu numai păstorul turmei sale cuvântătoare, încredințată conducerii lui spirituale, ci și diriguitorul aceluia în toate domeniile vieții pământești.

Astfel, pe lângă pastorația prudentă și tactică, pe care trebuie să o practice pentru a nu-și înstreina oile dela staulul credinței strămoșești, trebuie să le mai apere și fortifice spiritual mintea astfel, ca ele să nu cadă în mrejele dușmanilor ademenitori și să nu-și plece urechile la glasul înșelător al sirenelor cis și transoceanice.

Cum va putea acest preot, dela care lumea de azi așteaptă, ba pretinde chiar cu o severitate exagerată, realizarea atâtor probleme și obligamente spirituale-morale speciale, economice etc; să corespundă și să execute atâtea dorințe, dacă dânsul e lipsit de puțința câștigării capitalului spiritual necesar, din carele să poată ajuta apoi, la nevoie, pe cei avizați la sfatul său înțelept și la ajutorul lui creștinesc și munificent?

Cum va putea, apoi, dânsul combate atacurile atât de vehemente, ba uneori temerare chiar, ale adversarilor în ale credinței. Dacă căile și mijloacele apărării îi sunt cu totul streine, ba necunoscute? Ori în cazul din urmă aceasta i-se va imputa ca neglijență, ori neputință de a combate și para loviturile adversarilor fanatizați de puterea dolarului, fără însă a-se cunoaște dedesuptul cauzelor vitrege, cari contribuie la vina ce i-se ascrie de multe ori în mod arbitrar malițios de către criticii superficiali. La tot cazul criticul obiectiv și imparțial feluritele neajunsuri și scăderi nu i le va pune în contul indiferentismului sau a neglijenței preotului, ci va ști să țină seamă de multiplele greutăți materiale, cu cari trebuie să ducă înversunată luptă pentru a-le învinge. Ca adevărată cauză va afla, între alte împrejurări vitrege, lipsa izvoarelor de autodidacticism și de câștigarea capitalului spiritual-cultural necesar: biblioteca.

Iată dar de ce se impune ca o condiție „sine qua non“ înființarea de urgență în fiecare comună bisericască a bibliotecilor parohiale, în care scop ar trebui luate în bugetele anuale ale parohiilor sume corespunzătoare pentru realizarea scopului arătat. În privința aceasta, de altfel, avem și ordinul Venerabilului Consilii Eparhial. Am mai putea solicita apoi în acelaș scop ajutorul „Casei bisericii și a școalelor“ din București, precum și ajutorul bibliotecii „Biblică din Mehedinți“. În acest chip în scurt timp am putea realiza frumoase rezultate și ar lua ființă bibliotecile parohiale, cari în multe locuri sunt foarte modeste, iar altele lipsesc cu desăvârșire.

Pr. Lucian Lungu

Asociația Clerului „Andrei Șaguna”. Biroul Central-Sibiu.

No. 69/1930.

Cătră

Prea Cucernicii Protopopi din Mitropolia Ardealului.

Congresul preoțesc dela Brașov, într'o frumoasă și unanimă însuflețire, a căzut de acord, că e de datoria tuturor Preoților și a Creștinilor noștri, ca să le venim într'ajutor fraților noștri din *Maramurăș*, cari, lipsiți de cele necesare pentru cult, au revenit la Ortodoxie și cari mai sunt gata de a se întoarce la noi. În temeiul acelei hotărâri apelăm la toți frații Preoți și prin mijlocirea lor, la Credincioși, să dăruiască spre acest scop, cine cât poate și cu cât se îndură din ceace l-a dăruit Dumnezeu.

Prea Cucernicii Protopopi sunt rugați ca, în privința aceasta, să discute chestiunea la proxima conferință preoțească, inițind măsurile ce le vor crede de cele mai efective, între cari credem, că ar putea să fie și purtarea unui disc special, la una ori mai multe sărbători de frunte din cursul vremii, *mai târziu la sărbătoarea Nașterii Domnului*.

Chiar ar fi bine să se apeleze în deosebi la intelectuali și fruntași țărani mai înstăriți, să facă daruri de sume mai însemnate, pe cari să le trimită spre acest scop P. C. Sale părintelui *protopop Mihail Muntean din Sighet* (jud. Maramurăș), pentru a face uz de ele în grabă la procurarea de cărți liturgice, ornate și alte utensilii sacre.

Sumele ce se vor colecta cu tasul prin Sfintele biserici, însă, rugăm să fie concentrate la fiecare protopopiat, de unde să fie trimise, pe rând, cel mult *până la 15 Ianuarie* al anului viitor, P. C. Sale părintelui Mihail Muntean.

Atât despre darurile mai mari, făcute din vreme, cât și despre colectele de prin sate și orașe P. C. Protopopi vor binevoi a înștiința și Biroul Central al Asociației, la Sibiu, unde se va purta evidență pe protopopiate, despre aceste dăruiri.

Va fi la tot cazul un lucru cuvîncios ca, atunci când se va aranja colecta, să se cuvînteze în Sfintele biserici despre rostul colectei și despre datoria frățestei ajutorări, ca lumea să fie orientată și îndemnată a dărul ce se poate, fără de nici o zgârcenie, care trebuie să dispară mai ales în asemenea cazuri.

Sibiu, 24 Noemvrie 1930.

Biroul Central al Asociației Clerului ort.
„Andrei Șaguna”

Excursiunea din Bucovina.

(Continuare).

Comuna Putna, situată într'o vale fermecător de frumoasă, împrejmuită de munți, dealuri și coline. Natura s'a întrecut în dărnicie cu omul. Cel mai interesant este „Dealul Crucii”, numit dela crucea așezată pe vârf. După tradiția foarte vie în mintea poporului, din acest loc voevodul Ștefan cel Mare și Sfânt a slobozit cu arcul o săgeată, spre designarea altarului sf. lăcaș. Sub altarul sf. măn. se vede și azi o bucată din pomul în care s'a înfipt săgeata viteazului ctitor. La circa 2 km. depărtare călătorul poate vedea chilia pustnicească a lui Daniil Sihastrul. După tradiție, Ștefan cel Mare a întemelat sf. măn. Putna la îndemnul lui Daniil, drept recunoștință față de Dzeu, pentru biruința dela Chilia 1465. Se isprăvește mănăstirea la anul 1469, după înfrângerea Tata-riilor la Lipnic, pe Nistru. Evlavia și recunoștința voevozilor față de Dzeu se concretiză prin înființare de sfinte lăcașuri, așezăminte filantropice, culturale. Sf. Măn. Putna este una dintre cele 44 mănăstiri ridicate de Ștefan cel Mare și Sfânt. Cronicarul moldovean Ioan Neculcea a eternizat în Cronica sa legende și antecedentele întemelerii sf. măn. Biserica măn. are forma crucii. Zidurile sunt formate din blocuri de peatră necioplită, cu o prispă foarte lată. În jurul sf. lăcaș se află un zid puternic. Clopotnița, care adăpostește cinci clopote, cuprinde unul donat de Ștefan cel Mare. Dela distanță și vederea în ansamblu a măn. îți face impresia unei cetăți. În timpul năvălirilor popoarelor dușmane, erau un fel de refugiu. În timp de pace erau locuri de reculegere sufletească și centru cărturar.

Generosul ei ctitor a făcut multe și bogate danii sf. lăcaș, imobile și alte valori mobile, cari azi nici nu se pot prețui. Sf. Măn. Putna posedă 11 sate cu tot atâtea moși întinse și foarte multe privilegii nobiliare. După răpirea Bucovinei dela 1777 din trupul Moldovei, aceste proprietăți trec apoi asupra statului și o parte mică a rămas sf. lăcaș. Pe timpul lui Constantin Vodă Cantemir, Cazacii și Polonii au jefuit sf. măn. Cu acel prilej multe odoare s'au pierdut, așa de ex. arcul lui Ștefan cel Mare. Pe timpul domnitorului Mihail Racoviță s'a pierdut și cupa lui Ștefan. Sf. Măn. Putna a fost cea mai privilegiată. Drept dovadă, că Ștefan cel Mare a ales-o lăcaș de vecinică odihnă, pentru sine și familia sa. Pictura arhaică este monumentală: Icoana Maicii Domnului, cea făcătoare de minuni, atrage mulți credincioși.

Relicviile, odoarele păstrate în muzeul sf. mănăstiri, sunt evaluate la mai multe miliarde. S'a văzut în muzeu păstrată în vitrină Crucea lui Ștefan cel Mare, pe care o purta în fruntea oștirii, la războiu. S'a

văzut zapisul, uricul domnesc a lui Ștefan cel Mare, prin care donează moștile sf. măn. Putna, având jos pecetea mare domnească, lucrată în marmoră și încadrată în ceară roșie. S'a putut vedeă haina lui Ștefan cel Mare, două iconițe pictate, pe cari le purtă la sine în războaie. S'au văzut tacămurile de argint dela curtea voevodului. Asemenea se pot vedeă 2 coroane de argint aurite, donațiunile ale împăr. Bizantin Emanuel Paleolog. Celebre sunt cuvertura de sclru a Doamnei Maria de Mangop, evaluată singură la 25 milioane lei, la expoziția din Paris. Sunt apoi o mulțime de aere, mari și mici, lucrate în fir de aur și argint. Ar fi greu de fixat numărul codicelor și cărților antice bisericești. Sunt vre-o 9 evanghelii scrise pe pergament, pictate cu inițiale și dese decoruri în culori și legate în argint și aur. Pentru o singură evangheliie din sec. XIII. slavonă, s'a oferit de către un englez suma fabuloasă de 22 milioane Lei. Toate s'au scris și adunat din porunca marelui ctitor.

La sosire în sf. măn. se slujește Tedeum și parastas, la mormântul lui Ștefan cel Mare. În pridvorul sf. măn. „Oastea Dlui“ dintr'o comună învecinată, sub conducerea unui distins preot bucovinean, ține o ședință. Vorbește I. Prea Sf. Mitrop. al Bucovinei. Predică apoi Prea Sf. Sa Episcopul Dr. Grigorie Gh. Comșa, având ca motto: „Dacă toți te vor părăsi, eu nu te voi părăsi.“ A fost înălțătoare. S'a covârșit pe sine însuși. Mulțimea plângea. Extasul mistic produs a transfigurat mulțimea, norodul adunat. Vorbește apoi foarte documentat I. Prea Cuv. Arhim. Iuliu Scriban, fixând cadrele și raportul Oastei Dlui față de biserică. Supraîncărcati de emoții religioase și sfinte amintiri, trecem în trapeza sf. măn. unde se servește congresiștilor, prin bunăvoința Arhimandritului-Mitrofor — Egumen Grigorie, o masă copioasă. La ieșirea în curtea sf. măn. am zărit bustul nemuritorului M. Eminescu, purtând de desubt celebrele versuri:

„Cine a îndrăgit străinii,
Mânca-i-ar inima câinii!“

Geniala revoltă eminesciană este poate mai justificată azi, ca ori când în Bucovina, asediată de puhoiul străinismului. Grupul nostru de preoți, sub conducerea simpatifului pâr. Dr. I. Pulul, Inspectorul Misionar al Rădăușilor, pleacă dela sf. Măn. Putna spre alt centru vechi și important bisericesc, Rădăuși, fredonând fragmente din doina eminesciană:

„Ștefane Măria Ta
Tu la Putna nu mai s'a,
.....
De-i sună din corn odată
Ai s'aduni Moldova toată!“

(Urmează)

Sfințirea capelei Arad-Grădiște.

(Urmare și fine)

*Prea Sfințite Stăpâne,
Prea Cucernici Părinți,
Dreptmăritorilor Creștini,*

Începând cu anul 1918, după înfăptuirea visului secular, România-Mare, românii dela țară încep să graveze spre oraș, ocupând diferite funcțiuni de stat și particulare. O bună parte din ei s'au așezat cu domiciliul în acest cartier. Numărul lor creștea zi de zi și crește și azi. În anul 1925, împreună cu frații lor din Micălaca-nouă, cu aprobarea forurilor competente, se organizează în parohie de sine stătătoare. Din considerațiuni topografice, această încheiere durează până la 21 Octomvrie 1928, când cele două frânturi aparținătoare la două comuni politice, se desfac și în cele bisericești și în aceeași zi adunarea tuturor românilor de religie ort. rom. din Arad-Grădiște se decretează de parohie de sine stătătoare. Prin intervenția părintească a Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop, Înaltul Minister al Cultelor și Artelor cu Nr. 3591/1929 la act de organizarea și decretarea parohiei noastre. După aceea, tot la intervenția personală a P. S. Sale, urmează împroprietărirea parohiei.

Situația materială a parohiei, la organizarea ei, a fost o parte proporțională din fondul comun cu Micălaca-Nouă, ceea ce cifra la 27000 depunere în Banca „Arădana“ și 110000 Lei depunere blocată în „Victoria“, încolo nimic altceva.

Eu, personal, am avut o cruce de lemn, un Noul Testament și un epitrahil împrumutat dela biserică catedrală și mai aveam încă ceva, și acel ceva am aflat și la credincioșii din noua parohie: nădejde în Dumnezeu, dragoste către așezămintele sale adevărate, care este Biserica.

Crucea de lemn a fost pentru noi armă și pavăză. Cuvântul dumnezelesc din Noul Testament ne-a fost luminătorul, povăzitorul în calea spre Domnul, iar epitrahilul era revărsătorul darului dumnezelesc peste lucrurile noastre. În aceste împrejurări am început organizarea și consolidarea elementului românesc de aici.

Ca preot tânăr n'am desnădăjduit, am avut deplină încredere în ajutorul lui Dumnezeu, a superiorilor mei și a credincioșilor din această parohie. Cu dragostea primilor creștini mă sfătuam cu credincioșii mei, fie în ședințe, fie la orice întâlnire întâmplătoare. Eu veneam la ei și ei mă cercetau pe mine și sfaturile noastre aveau aceeași țintă și dor. Ca măturile aduc faptele noastre săvârșite în curs de doi ani.

Din 21 Oct. 1928 și până în luna Noemvrie a acelui an, din darurile credincioșilor, ajutați de o familie venerabilă din oraș, am instalat paraclisul din localul Grădinii de copii din strada Ardealului, așa că în ziua de 11 Noemvrie 1928, s'a săvârșit prima liturghie în această parohie.

Am căutat să descriu impresia acelui moment pentru mine și credincioșii, dar mi-a fost înzadar.

Am urmat apoi, când la cererea noastră, cu recomandarea Prea Sfinției Sale, Direcțiunea Monopolului Statului cedează în favorul parohiei un teren de 3000 m. p. pentru zidire de biserică și casă parohială.

Ajuns în situația aceasta ne lipsea plămădrea dulcelui sorioare a bisericii: Școala românească. Corporațiunile parohiale, deși nu cădea în atribuțiile lor, totuși în avântul și dorul de a cimenta elementul românesc de aici, și-a luat îndrăzneală de a cere realizarea ei. Cu satisfacție am luat cunoștință, că organele competente sunt preocupate și de această chestiune atât de ardentă.

Pentru augmentarea fondului destul de mic, am început cu tineretul de aici organizarea serbărilor. Am pus la cale organizarea femeilor în Societatea Națională ort. rom. filiala parohială Arad-Grădiște. Și atunci am deschis frontul de conlucrare a celor trei corporațiuni: bărbații, femeile și a tineretului. Prin conlucrarea lor am ajuns, când o singură serbare dată pentru acest scop ne-a adus un venit net de peste 25000 lei.

Am fost ajutați într-o măsură echitabilă și de autoritățile bisericești și civile. Dau urmare a unei școlii aproximative pentru informație. Dela autorități civile și bisericești am primit 48000 lei.

Din gospodăria parohiei și dăruirile credincioșilor, fie prin colecte, fie din serbări, au încurs 170,000 lei, la care se adaugă 10,000 lei dela Soc. Naț. a femeilor din oraș. Din totalul acesta s'a întreținut personalul bisericesc, s'a zidit paraclisul acesta și s'a cumpărat clopotul.

Dăruirile în natură a credincioșilor de aici și oraș pentru instalarea bis. noastre le apreciez la suma aproximativă de 50,000 lei. Ne-a rămas încă în banca „Victoria” suma de 110,000 lei.

* * *

Prea Sfințite, acesta este rodul dragostei și a bunei înțelegeri între turmă și păstor, în cursul alor 2 ani de împreună conlucrare.

Suntem în această parohie 1115 suflete ortodoxe, însă numărul lor variază. Necununași sunt cam mulți. Starea materială e mulțumitoare. Sfintele servicii sunt cercetate în număr cam redus, fiindcă bărbații și o parte din femei sunt legați de servicii în Dumineci și sărbători.

Cu deplină satisfacție constat, că din zi în zi numărul caselor românești se înmulțesc, devenind proprietari români.

Mă prostern în sufletul meu în fața lui Dumnezeu și-l mulțumesc pentru ajutorul și tăria sufletească cu care ne-a învrednicit în lucrul nostru pt. preamărirea Lui.

În numele parohiei Vă mulțumesc Prea Sfințite Stăpâne pentru părinteasca ocrotire ce o aveți față de această parohie tină. Noi rugăm pe Dumnezeu să

Vă dărulască zile multe și ferice și înțelepciune, ca să puteți conduce Biserica lui Hristos pe calea poruncilor sale.

În numele parohiei mulțumesc prea sfințiilor oaspeți pentru deosebita cinste cu care ne-ați onorat, prezentându-Vă în număr așa de frumos la sfințirea bisericii noastre.

Mulțumesc Onoratalul Consiliu parohial, Societății Femeilor și iubitului tineret și tuturor celor ce ne-au dat ajutor, fie în ori-ce formă pentru ceace am putut împreună realiza. Promit în fața lui Dumnezeu și a Prea Sfințitului meu Stăpân, că'n rugăciunile mele, în fața Sfântului Altar, mă voi ruga neîncetat pentru binefăcătorii acestei biserici, ca Dumnezeu să le răsplătească cu darul său cel ceresc.

Și acum Prea Sfințitul meu Stăpân, dă poporului Tău și peste ce au făcut ei pentru casa lui Dumnezeu arhieriasca binecuvântare. Amin.

După aceea urmează predica magistrală a Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop, care a făcut impresii adânci asupra credincioșilor. Prea Sfinția Sa, prin verba-l cunoscută, vorbește despre puterea mântuitoare a bisericii; laudă calitățile bune și de jertfă pentru Biserica lui Christos a credincioșilor și pune încredere, că drumul început să fie dus mai departe în numele sf. Cruci. Dă arhierestii sfaturi pentru viața de toate zilele și apropiere cât mai mult de Domnul și Biserica lui. Sfaturile Prea Sf. Sale, ilustrate cu exemple, produc lacrimi pe fețele credincioșilor. De și era timpul înaintat, pe fețele credincioșilor se putea citi dorința de a rămânea în Biserica Domnului și a asculta cu sete graul dător de viață a Prea Sfinției Sale.

Sf. Slujbe sau terminat abia la orele 1^{1/2}, plecând mulțimea credincioșilor spre casele lor, deplin mulțumită și mângăiați.

Prea Sfinția Sa, dimpreună cu sulta Sa, este invitat în casa Domnului Inginer Vladimir Eșanu, unde-l aștepta o mică gustare.

Cercul religios B. Comloș la Pustiniș.

În vreme ce vrăjmașii samănă zăzani în holda ortodoxismului nostru, grija preoției este de a păzi spicele cele bune spre secerișul alegător. Aceasta grijă umple de râvnă pe cel cu răspundere mare înaintea oamenilor, dar mai mult înaintea lui Dumnezeu, și-l îmbărbătează în munca de evanghelizare. Și nu arare-ori întâlnim și de acei frați, cari din slujba de apostol fac o slujbă de profesiune, care adese li sustrage dela datorință. Nu vrem să ne facem judecătorii unor de acest fel, dar un avertisment se impune. Căci rostul cercurilor religioase, fără însuflețirea cuvenită din partea preoției, se reduce la o formalitate goală. Însuflețirea și conștiința însă edifică și fructifică, întărește și susține credința și Biserica, mântuiește

suflete, face educația maselor în felul arătat de Mântuitorul și de sf. Apostoli. Apostolatul este o jertfire care are la bază însuflețirea pentru misionare și despre aceasta trebuie să fie în curent ori și care slujitor al altarului.

Dacă în cadrul unui raport despre activitatea cercului religios B. Comloș, mă frământă astfel de gânduri, le-am pus pe hârtie din îndemnul pentru ca să ajut cauzele. Căci nu vecinic laudându-ne și tămâindu-ne reciproc, adăugăm la binele ce-l așteptăm, ci atacând răul și înlăturându-l. Și le-am scris și din motivul, că la întrunirea cercului nostru religios, ținută la Pustiniș la 13 Noemvrie c., abia patru preoți au răspuns la datorință din 13 (treisprezece).

*

Prin grija și hărnicia preotului local, Pustinișul a îmbrăcat din acest prilej haină de sărbătoare. Poporul, care se dovedește de un bun paznic al credinței strămoșești, la parte cu tineri și bătrâni, bărbați și femei, școlarii și intelectuali la serviciile ce se oficiază.

În presara zilei se face denie. Cu aceasta ocaz' une predică preș. cercului, pâr. Atanasie Todan, despre conlucrarea omului cu D-zeu. Este ascultat cu multă atențiune. Biserica arhiplină. Tema este actuală și predată cu suflet.

Dimineața înainte de sf. Liturghie se mai așteaptă sosirea altor preoți, căci de seara au fost sosiți numai doi. Abia târziu ajung și preoții din Pesac, cari în drumul întortocheat au fost trecut în Jugoslavia, în apropiere de Checla-română, și din norocire au scăpat, fără să fie prinși de jandarmerie sârbă, care patrula la vre-o 100 metri de graniță. Alții nu mai sosesc. La sf. Liturghie biserica este iarăș arhiplină. Cântăreții din strana dreaptă dau răspunsurile.

La priceasnă, pâr. Ignatie Raica din Munar ține o frumoasă predică despre pământ, ralu și iad. O îndispoziție guturală răpește mult din efectul ce ar fi putut să-l facă, căci defecțiunea glasului se resimte în tot cursul predicii. Are în introducere accente duioase cu referință la raportul între el și fostul lui elev de școală, preotul local, pe care are ocaziunea să-l întâmpine ca coleg în preoție. Tema este conștientos și bine expusă. În părintele Raica vedem un slujitor harnic și cu râvnă în ogorul D-lui.

După sf. Liturghie se săvârșește sf. Maslu pentru bolnavi și pentru cei ce doresc să se împărtășească de această sf. taină.

Am remarcat în asistență pe inv. Dir. Miclea și Doamna, notarul comunei Müller, subnotar Zoltan Patyi, inv. din Otelec Nicolae Săvulescu, moșier Petru Dan și Traian Mazdin din Pesac. etc.

Conferința cercului religios s'a ținut la pâr. Aurel Dan acasă. Cu acea ocaziune s'a reales preș. cercului religios pâr. At. Todan. S'a discutat: importanța și necesitatea cercurilor religioase, la care au luat parte toți cei prezenți.

Raportor

O faptă creștinească.

Bunul creștin al bisericii ortodoxe rom. din Timișoara. Fabrică, *Gheorghe Flușiu*, membru al consiliului parohial, înbolnăvindu-se în vara acestui an, a făcut solemnă făgăduință, că dacă se va însănătoșa, va dăruii sfintei biserici un covor.

Rugăciunile celor doi copilași și ale mamei lor, împreunate cu ale bolnavului, au fost ascultate de Dumnezeu.

În Duminica de data 28 Septemvrie altarul Sfintei noastre biserici s'a împodobit cu un prețios covor persian, lucrat de mâna d-lui Flușiu și a familiei sale.

Multe făgăduințe se fac în clipe grele, dar nu toate se îndeplinesc.

În cazul dat s'a împreunat credința cu fapta.

Darul bunului creștin servească celor mulți, cari stau sub ocrotirea și grija lui Dumnezeu, de bună pildă.

Fapta grăiește de sine.

29 Sept. 1920

Tie Flaviu.

Doi soți revin la Ortodoxie.

Credincioșii din parohia Susani au avut un plăcut prilej de înățăre sufletească cu ocaziunea Cercului Religios, care s'a întrunit în ziua de 12 Octomvrie a. c. și cu care prilej a revenit la biserica mamă o familie de doi membrii.

Sunt cam 20 ani de când sectarismul a pătruns și în această comună situată la poala muntelui „Codru”, cucerind câteva suflete, printre cari au fost și consoții Vanci Moise și soția sa Iosana.

În urma introducerii în parohie a părintelui Ion Bădescu, care este un devotat servitor a lui Hristos, baptilismul din această comună a pierdut zi de zi tot mai mult teren. Cel dintâi revenit la biserica mamă a fost enoriașul Bun Gheorhe, căruia i-s'a administrat Sf. taină a Mirungerii cu prilejul Misiunii Religioase, ținută la 30 Martie cr. Prin revenirea acestui fiu biserica noastră a câștigat nu numai un credincios, ci și un cântăreț și apărător convins.

Al doilea caz de revenire a fost cel al consoților Moise și Iosana, care constituie o familie fruntașe în comună. Cu dânșii s'a p-trecut un caz foarte elocvent despre felul cum se practică „Iubirea de aproapele”, atât de mult trimbițată la baptilști: Prin luna Iulie a acestui an a trecut la cele eterne mama numiților soți, care, deși baptilistă, „frații ei baptilști” au refuzat a o înmormânta, fiindcă nu-și achitase „misionul”, un fel de contribuție lunară impusă baptilștilor. Erezii, văzându-se batjocoriți în așa mod de „frații lor”, au recurs la bunăvoința preotului din loc, care la rugămintea lor a și înmormântat cu cinste rămășițele pământești ale bătrânei.

Prin incidentul acesta cei doi soți, scârbiți pe deplin de „dragostea frățească”, care domnește între baptilști, s'au hotărât a-se reîntoarce iarăș la biserica străbună, dela sânul căreia fuseseră ademeniți să plece acum opt ani.

Dacă pala cea rătăcită din Sf. Evanghelle a făcut bucurie stăpânului său aflând-o, îndreptățită este și biserica noastră a-se bucura, văzându-și reveniți la sânul său trei fii, cari până eri-alaltăeri pentru noi erau pierduți. Dumnezeu li-a luminat mintea și li-a deschis inima, pentru a înțelege că învățătura Domnului Nostru Isus Hristos, propovădită de sfinții Săi Apostoli, este *Una singură și Adevărată cea Ortodoxă*.

În temelul acestor învățături am reprimi noi preoțimea adunată în Cerc Religios în ziua de 12 Oct. pe cei doi reveniți la sânul Bisericii Dreptmăritoare; împărțându-le darul Duhului Sfânt prin Sf. Taină a ungerii cu Sfântul Mir, după care Păr. Vasile Drincu, prin puține și calde cuvinte, dorește reveniților, ca Darul Duhului Sfânt să-l întărească în dreapta credință și să-l călăuzească în toate zilele vieții lor. Apoi la sfârșitul Sf. Liturghii, săvârșită în sobor, părintele L. Ioja săvârșește celor doi soți Taina Sf. cununii, având de nași pe Păr. Iocul I. Bădescu și soția sa D-na Veturia Bădescu. Cu acest prilej Păr. cununător le zice printre altele: „De azi înainte să fiți nu numai buni fii ai bisericii, care vă primește cu atâta bucurie la sânul Ei, ci și devotați apărători a credinței dreptmăritoare, întru care v'a-ți îmbrăcat prin sfințele Taine.”

C. S. deasemenea a rostit și după priceastă o cuvântare, în care a arătat felul cum oamenii primesc învățăturile evanghelice, fiind ascultată cu mare atențiune și lăsând vii impresii în sufletele credincioșilor.

La Vecernie a ținut o conferință preotul Ioan Tămaș, cu subiectul „Civilizațiunea și semnele civilizațiunii”, în cadrul căreia aduce laudă parohienilor pentru multa osteneală care au depus-o la facerea drumului celui nou, care leagă comuna Susani cu centrul Șebiş și care este un semn mult grăitor al progresului în această comună.

Se cuvine a aduce elogii Părintelui Bădescu, care pe lângă faptul că este un bun păstor sufletesc, depune totodată și o muncă stăruitoare întru consolidarea comunei Susani. Î-l dorim deplină izbândă!

Iar celor trei fii, reveniți la biserica străbună, le dorim sănătate și deplină înțelegere sufletească, zicându-le ca și Apostolul Pavel Efesenilor (C. 4, 29—39):

„Tot cuvântul putred să nu iasă din gura voastră, ci numai care este bun spre zidirea folosului, ca să dea dar celor ce aud. Și să nu întristați pe Duhul cel Sfânt a lui Dumnezeu, întru carele v'ați pecetluit spre ziua răscumpărării”.

Un preot.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala”

INFORMAȚIUNI.

Hărnicia unui Preot. Suntem informați că P. Sf. Sa Episcopul nostru Grigorie este viu animat de frumosele strădanii ale preotului Ioan Tomuția din Lupști, care în zilele trecute a slujit în bisericile noastre din Rădești și Almaș, iar apoi a ținut conferințe religioase cu filme de conținut religios. Dorim părintelui Tomuția muncă rodnică și cu Dumnezeu înainte!

O știre îmbucurătoare. Prea Sfinția Sa Episcopul nostru Grigorie în ziua de 1 Dec. a sosit dela București, aducându-ne vestea că în urma tratativelor purtate, dl. N. Costăchescu, ministrul instrucțiunii, a recunoscut acordul încheiat în 1926 cu privire la școala normală Dimitrie Țichindeal din Arad.

Asociația Clerului „Andrei Șaguna” Biroul Central-Sibiu,

Nr. 73/1930.

Comunicat.

Se aduce la cunoștință tuturor Cucernicilor Preoți, drept urmare a hotărârilor Congresului preoțesc dela Alba-Iulia (1929), cu privire la organizarea misiunilor religioase populare, au apărut două lucrări, de o deosebită importanță și ajutor pentru C. Preoți. Aceste sunt, una a I. P. Cuv. Sale arhimandrit *Pollcarp Morașca*: „Misiunile religioase”, apărută în Arad cu prețul de Lei 30, iar cealaltă a P. C. Sale părintelui președinte al Asociației Clerului *Dr. Gh. Cluhandu*: „Sf. Mărturisire și Sf. Cuminecare”, Arad, cu 6 Lei bucata, — servind de bunăorientare și înșir creștinilor.

Ocupându-se de apariția acestor două lucrări, Comitetul central al Asociației Clerului a găsit de cuviință să le recomande în deosebită atenție, pentru a fi procurate de odată, anunțându-se comanda în P. C. Sa păr. președinte în Arad.

E dorit ca, pentru a evita munca și cheltuielile de prisos, acele broșuri să fie procurate deodată, pe protopopiat.

Brașov, din ședința de Comitet dela 10 Noiembrie 1930.

Biroul Asoc. „Andrei Șaguna”
a Clerului Ortodox,

Parohii vacante.

Conform ordinului Veneratului Consiliu eparhial ort. român nr. 6478/1930, pentru îndeplinirea parohiei a II-a din Seceani, protopopiatul Vinga, se publică din nou concurs, cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul diecezan „Biserica și Școala”

Venitele parohiei sunt:

1. Sesiunea parohială.
2. Casa parohială.
3. Birul legal.
4. Intregirea dotației preoțești dela Stat.
5. Stolele legale.

Alesul va catehiza elevii școlilor primare din loc, fără nici o remunerație dela comuna bisericească și va achita toate impozitele după beneficiul parohial.

Parohia este de clasa I. (primă).

Reflectanții din alte dieceze numai cu învoirea P. Sf. Sale Părintelui Episcop pot concura.

Recursele ajustate cu documentele necesare și adresate consiliului parohial ort. rom. din Seceani, se vor înainta în termenul concursului Oficiului protopopesc ort. rom. din Vinga, iar reflectanții se vor prezenta, observând dispozițiile §-ului 33. din Regulamentul pentru parohii, în sf. biserică din Seceani, pentru a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratoric.

Consiliul parohial ort. român din Seceani.

În înțelegere cu: Sava Tr. Seculin protopop ort. român. — □ — 3—3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa primă din Semlac, devenită vacantă prin mutarea preotului Corneliu Vuia la parohia ort. rom. din Timișoara-Elisabettin, prin aceasta, la ordinul Ven. Consiliu Eparhial Nr. 6623/930, se publică din nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul officios „Biserica și Școala”

Venitele sunt: 1. Una sesie parohială, pământ arător, 2. 400 stg. □ intravilan grădină, 3. 400 Lei bir parohial, 4. Stolele legale, 5. Eventuala întregire a salariului dela Stat, 6. Cortel în edificiul școlii confesionale bătrâne. Alesul va fi obligat a catehiza elevii ortodocși dela școlile primare din loc și va suporta toate dările după beneficiul împreună cu această parohie.

Doritorii de a reflecta la această parohie sunt poștiți ca recursurile adresate Consiliului parohial din Semlac, ajustate regulamentar, să le înainteze oficiului protopopesc din Arad în termenul concursual, în care restimp, pe lângă respectarea dispozițiilor cuprinse în § 33 din Regulamentul pentru parohii, vor avea să se prezinte în Sf. Biserică din loc, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratoric. — Cel cu bacalaureat de liceu vor fi preferați. Cel cari vor fi din altă dieceză, vor avea să dovedească, că pentru a putea recurge au consimțământul P. S. Sale Părintelui Episcop Diecezan din Arad.

Consiliul parohial ort. rom. din Semlac.

În înțelegere cu Traian Vășianu m. p. protopop.

— □ —

3-3

No. 6580/1930.

Conform rezoluțiunii Ven. Consiliu Eparhial cu Nr. 6580/1930, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în org. of. „Biserica și Școala”, pentru îndeplinirea postului de paroh la parohia a II-a din Pâncota, devenită vacantă prin pensionarea parohului Filip Leuca. Parohia este de clasa I.

Venitele sunt: 1. Una sesie parohială pământ arabil. 2. Locuință în fosta școală confesională de lângă Sf. Biserică, cu grădină. 3. Relut de bir Lei: 300 anual dela epitropia parohială. 4. Stolele legale. 5. Intregirea dotației dela Stat.

Alesul va fi obligat: a predica, când este de rând la serviciu, a catehiza la școlile cari l se vor designa, fără altă remunerație, a suporta toate impozitele după beneficiul împreună cu acest post.

Parohia fiind de clasa I-a, dela reflectanți se cere cvalificațiune de clasa primă.

Doritorii de a ocupa această parohie sunt poștiți ca recursurile ajustate regulamentar, adresate Consiliului parohial ort. rom. din Pâncota, să le înainteze oficiului protopopesc ort. rom. din Șiria în termenul concursual, în care, pe lângă respectarea dispozițiilor cuprinse în § 33. din Regulamentul pentru parohii, vor avea să se prezinte în Sf. Biserică din Pâncota, spre a-și arăta destoinicia în cele rituale și oratoric. Cel din altă dieceză vor avea să producă — în scris — consimțământul P. Sf. Sale Părintelui Episcop diecezan din Arad.

Dat în șed. Cons. par. ort. rom. din Pâncota, la 2 Noembrie 1930.

(ss) Filip Leuca

(ss) Gheorghe Morodan

președ. cons. par.

notarul cons. par.

În înțelegere cu: (ss) Mihail Lucașa presbiteru

Șiriel.

— □ —

3—3

Licitațiune minuendă.

Pe baza devizului aprobat de Veneratul Consiliu Eparhial cu No. 6340/1930 pentru acoperirea din nou a turnului sf. biserici ort. rom. din Căprioara, se publică licitațiune minuendă pe ziua de 28 Decembrie 1930 la orele 2 d. a. în localul școlii confesionale pe lângă următoarele condițiuni:

1. Prețul de strigare Lei 38.400.—
2. Antreprenorii nu vor avea dreptul a pretinde nici un fel de spese pentru participarea lor la licitație.
3. Antreprenorii înainte de licitație vor depune 10% din prețul de strigare, ca vadiu.
4. Licitantul, care va oferi mai mult, va suporta speșele devizului.
5. Devizul se poate vedea zilnic la oficiul parohial din Căprioara.
6. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a da lucrarea acelu anteprenor, în carele va avea mai bună încredere, fără privire la rezultatul licitației.

Căprioara, la 24 Noembrie 1930.

1—3

Consiliul parohial ort. rom. din Căprioara.

Redactor responsabil: SIMION STANA.